

Дуго се већ говори о најављеној професионализацији Војске Србије, као и о укидању војног рока који је прво најављиван за ову годину, а онда изгледа п померен за наредну, 2011. годину. Наравно, поменута професионализација мора бити праћена и одговарајућим техничким осавремењивањем ВС. Међутим, не види се на који начин би ти захтеви могли да се спроведу уколико узмемо у обзир катастрофалну економску ситуацију у нашој земљи. Сходно томе, тешко да ће из војног буџета моћи да се обезбеди набавка нових или макар модернизација постојећих средстава. Последња значајнија модернизација односила се на осавремењивање пет борбених авиона миг-29 и одрађена је у Русији. Дакле, тешко да би модернизација могла да буде оправдана са економске тачке гледишта, јер савремена професионална војска подразумева бројчано мање али далеко савременије опремљене оружане снаге.

Међутим, главно питање које се у контексту модернизације и професионализације поставља односи се на оправданост таквог чина, и то пре свега у светлу безбедносних ризика. Начелник Генералштаба ВС генерал-потпуковник Милоје Милетић је изјавио да укидање војног рока није најбоље могуће решење, нарочито када узмемо у ситуацију у окружењу, али да је то тренутна одлука политичког руководства. "Војнички речено, ја то (служење војног рока) не бих укинуо. Ја сам професионални војник и тешко да би било код од нас, одговорио другачије. Али, то је ствар процене и политичке одлуке. За нас је привремено замрзавање обавезе служења војног рока прихватљивија мера од потпуног укидања војне обавезе. Мали број земаља у региону је потпуно укинуо служење војног рока, а војске су им професионализоване. Ми имамо присутне безбедносне изазове, везане за нашу јужну покрајину. То нас обавезује на озбиљне процене и одржавање потребног степена оперативних способности. Морамо имати јаку војску, на коју држава може да рачуна." [\[1\]](#)

Пре свега треба имати на уму прилике на југу Србије и константну терористичку претњу и нападе на грађане Републике Србије, војнике и полицајце. Да је та претња стална, потврђује и недавни напад на полицајца Бљерима Мустафу. Приликом бомбашког напада поред полицајца рањена је и његова супруга, као и две девојчице, случајне пролазнице. [\[2\]](#)

Ово је био само један у низу напада који потврђује озбиљност геополитичке ситуације. Међутим, неке квазиорганизације попут тзв. Хелсиншког одбора не желе да признају да постоје икакве терористичке претње. „Два полицајца су почетком јула ове године имала срећу. Иако је њихов џип погођен ракетним бацачем, они су само рањени. Обично, када

ракетни бацач погоди тенк, он се само распадне, а унутра сви изгоре. Полицијски џип и наши момци у њему имали су невиђену срећу, или пак албански терористи не знају да гађају” [3], изјавио је Мирослав Филиповић, члан поменутог одбора, алудирајући на то да држава стоји иза напада на наше полицајце. Изгледа да и наш политички врх, попут појединих представника невладиних организација, не жели да прихвати стварност у којој постоји константна претња по безбедност наших грађана.

Имајући све ово у виду, политичко руководство и даље инсистира на укидању обавезног служења војног рока позивајући се на примере армија из нашег окружења. Да би држава могла да рачуна на какво-такво очување територијалног интегритета и суверенитета на читавој територији, потребна јој је снажна и модерна армија која очигледно не одговара у потпуности нашем политичком руководству. Генерал Милетић, такође, помиње и ангажовање наших трупа у мировним мисијама у иностранству, при чему такође наводи да је и то одлука државног врха, која је у складу са тренутном политиком сарадње са НАТО у оквиру Партнерства за мир. Пошто је и то, очигледно, одлука државног врха, поставља се питање да ли је наш политички врх свестан нарастајућих претњи по безбедност грађана Републике Србије?

Одговор је лак. Свакако да је свестан, али неке очигледно не одговара стабилна и снажна војска која ће моћи да заштити угрожене интересе државе и њених грађана. И не само то, већ наш политички врх у оваквом тренутку инсистира на слању војника у мировне мисије. Поставља се питање да ли је на реду Авганистан или Ирак. Немојмо се изненадити уколико и то буде био случај. Али хајде да се за сада задржимо само на нашем окружењу. И сам начелник генералштаба је свестан да за укидање војног рока тренутно није најпогоднији тренутак.

Међутим, наши политичари су показали да и те како прате најновију војну доктрину НАТО која подразумева активно војно ангажовање у целом свету, због које је и Сергеј Лавров изразио забринутост. Уколико савремени трендови подразумевају значајно бројчано смањење оружаних снага, сасвим је јасно ко и због чега креира и диктира такве трендове.

“То је ствар процена и политичких одлука”, рекао је генерал Милетић, имајући на уму чињеницу да војска није та која самостално одлучује о врсти и начину ангажовања својих снага. Међутим, потребно је да се забринемо, јер је наш државни врх, када је у питању безбедност наше земље, показао да је далеко од тога да влада ситуацијом. Оно што нас очекује јесте интензивирање претњи и даље слабљење одбрамбених потенцијала наше земље, имајући у виду погрешне одлуке и процене политичког врха.

Политизација безбедносних ризика

Пише: Владимир Јевтић
субота, 20 фебруар 2010 17:21

[1] <http://www.mod.gov.rs/novi.php?action=fullnews&id=1858>

[2] <http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/135/Hronika/503551/Ranjeni+policajac+prevezen+u+Beograd.html>

[3] <http://www.politika.rs/rubrike/Politika/Albanski-region-na-jugu-Srbije-je-uvod-u-sukobe.lt.html>